

2011. 11. 27. A 2008. 3. 105 U1

Beszélgetés F J gödöllői holokauszt túlélővel

F (született F) J okl. villamosmérnök, 1118 Bp. Kelenhegyi út 36/a. T. 386-9711, 06-20-914-5565

Kérdez: G dr. M M és dr. R L

Jelen van még: K Gy , F J unokatestvére

2007. november 27. kedd a Gödöllői Városi Múzeumban

FJ: Emlékezetből: B F , fatelepe volt, felesége, lánya, P , fia, P P L tüzelőtelepe volt. G D ő az én nagynéném, F I volt a lánykori neve (az apám F G volt), hentes és mészáros, két lánya volt, E és V , E nem jött vissza, elvitték őt és V pedig nemrég halt meg, öt évvel ezelőtt, övele álltam kapcsolatban. G L i nagyon magas nő volt, kozmetikája volt a Ferenc József téren, ahogy elmegyünk egy kicsit fölfelé a harmadik vagy negyedik üzlet volt. Volt egy vaskereskedés, a D -féle és azután volt a mozi, annak a házában, aztán egy S nevű méterárúkereskedés és azután volt egy kicsit följebb a G L kozmetikai szalonja, egyedülálló nő volt, 2 méter magas. Akkor volt a K R , az ő (a jelenlévő K Gy , FJ unokatestvére, az ő édesanyja F G) édesapja, négyen voltak testvérek, a legidősebb az Á . Kövesi R nek péksége volt, de ők még 1937-ben elmentek Veresegyházra és onnan 1938-ban Budapestre, és ott vészelték át az ostromot. Apáméknak volt még egy testvére, a H J hentes és mészáros, a Várkonyi cukrászdával szemközt volt az üzlet.

GMM: A mai Dózsa György úton.

FJ: Ma már nincs meg az a ház. A Járásbíróság előtti házban volt az üzlet. Ő F volt, de Halászra volt akkor már magyarosítva a neve. A S család nagyon kiterjedt volt, volt 5 vagy 6 gyerek.

GMM: Ők mivel foglalkoztak? Mert K -K A lányának, M ak S volt a férje.

FJ: Igen, az egyik S fiú vette el, az Erdő utcában laktak. G H fűszeres és a férje, F F , aki amikor visszajött, rendőrkapitány volt sokáig.

GMM: F F , ő volt 45 után Gödöllő rendőrkapitánya, díszpolgári címet is kapott.

FJ: Igen, de azelőtt F volt, a szódagyáros lányát vette le, G H

GMM: Igen, vannak G B s szódásüvegei a múzeumnak.

FJ: F D ügyvéd volt, felesége P K , sógora P I és a fia.

GMM: Nem rokonuk?

FJ: Nem. S (Sz) H ügyvéd, mezőgazdasági szakértő, a felesége és a fia. R Gy hentes és mészáros, az Alvégen volt az üzlete, az anyám öccse, aki G E vette el feleségül. Az anyám öccse elvette az apai ági unokatestvérünket. Volt egy Zs nevű lányuk. Volt egy R J , aki velük lakott, aki a mi anyai nagyanyánk volt, anyám R M volt. W M szatócs, az Alvégen volt üzlete, azt hiszem, a Darányi utcában, felesége, F és M nevű fiai. D M fűszeres és Andor nevű fia, ő hazajött a munkatáborból, de már nagyon régen meghalt. G T fogorvos, G L a bátyja, orosz felesége volt, az elmúlt háborúban vette el és hozta ide, I nevű fiával együtt jártam iskolába a premontreiekhez. Ő volt egy darabig Albániában magyarországi nagykövet, találkoztam vele többször.

GMM: G I néven?

FJ: Igen. G K sörkereskedő, annak is volt egy felesége. Volt egy Guth Ferenc órás, beköltöztek Pestre, felesége, É és Zs nevű lánya, akik aztán Svájcban éltek. Apám mellett volt a nagynéném, G D és amellelt volt K E zöldséges, fiai, J és M M zsoke volt Budapesten. Volt a S A , az volt a sarokház a Ferenc József téren, felesége, leánya, J , fűszerüzletük volt, abban a házban volt a mi üzletünk is, az egész ház le lett bombázva. Mellette volt egy rőfösüzlet, S L volt, aki S A testvére volt. Volt egy S Gy , annak is rőfösüzlete volt, már nem emlékszem, hogy hol. S D mérnök volt, volt egy felesége, meg egy E nevű lánya. F D drogérta, a mi üzletünkkel szemben, a községháza épületében volt, a Horthy Miklós út felőli oldalon, volt egy E nevű fia és egy I nevű lánya. Volt egy G nevű fűszeres, felesége és volt 2 fia és 3 lánya. K M , az apám üzletével szemben volt a rőfösüzlete a községház épületben, annak is volt felesége és két gyereke, M és K D L volt a vaskereskedő, a Ferenc József téren volt az üzlete, felesége, gyermekei: J és L . H F papír- és írószerkereskedő, apámnak a jobboldali üzlettársa volt, felesége, K J , gyermekei: I , J és L H J vette el az én G E nevű unokatestvéremet, aztán valamiért elváltak, a H I ma is él Budapesten. G M , ő volt a sakter, aki a kóser vágásokat végezte, volt egy felesége és 3 fia, az egyiket E hívták. Aztán volt itt egy zsidó iskola, 4 osztályos.

GMM: Melyik házban működött?

FJ: A Kossuth Lajos utcában a templom mellett volt egy kis előudvar, ott volt a rabbinak a lakása, és volt egy másik udvar, ahol lakott a sakter, volt az iskola 2 helyiséggel és a tanítónak a lakása. (Megmutattam a zsinagógáról készült fotót. GMM) Itt volt egy kis előudvar, itt volt a rabbinak a lakása, és mellette volt egy udvar, ott lakott a sakter a családjával és ott volt az iskola a tanítólakással, hátul vécék voltak. Egy tanító tanított mind a négy osztályban, átjárt egyik teremből a másikba. H F nek hívták. E L volt a rabbi, kis fekete szakálla volt, nagyon értelmes, intelligens ember volt, felesége, gyermekei: M és Ferenc.

GMM: H E az 1933-ban megjelent Gödöllő a múltban és most című könyvében azt írja, hogy E: G volt a rabbi, a kerület világi elnöke D László.

FJ: Igen, lehet, hogy G volt a rabbi. D L ő az, akit főbe lőttek, amikor bevonítottak bennünket Hatvanban. Szélütése volt és egy hordágyon hozták, és úgy döntöttek, hogy nem teszik be a vagonba, hanem előttünk főbe lőtték.

GMM: Itt Gödöllőn?

FJ: Nem, Hatvanban a vasútállomáson. Gödöllőről csak normál vagonban vittek, Hatvanból pedig marhavagonban, és D L ott már nem tették föl, hanem lelőtték. Volt egy Weisz Manó, aki templomszolga volt, mi samesznak hívtuk, aki meggyújtotta a gyertyát, kitararította a templomot. Született púpos ember volt és nagyon szegény család volt, fizette őt a hitközség, és volt egy B J és B J nevű árvaházból kivett gyerekek. Ezek azt hiszem, zsidó gyerekek voltak, mi korunkbeliek voltak, együtt játszottunk. A B J zenész lett. D M , nem tudom, mi volt a foglalkozása, volt felesége és egy fia. M nevű ügyvéd, akinek a keresztnévére nem emlékszem, felesége, volt 2 lánya és 1 fia. R ügyvéd, felesége, 1 lánya, 2 fia. F : G , az apám második felesége Szenes E , 4 fiú, P I J , ez vagyok én és L A. Az én anyám R M 20 hónapos koromban meghalt tífuszban, elkapta a hastífuszt az idősebbik bátyámtól elkapta, őt ápolta, bátyám meggyógyult, ő meghalt, ez volt 1929-ben. Apám megnősült 1934-ben, Sz E vette el, Mátyásföldről nősült, és onnan lett egy féltestvérünk, I , aki 11 éves volt, amikor elvittek bennünket, és anyámmal együtt abban a sorban állt, ahonnan a gázkamrába, krematóriumba vitték őket, és többet nem láttam őket.